Kennisgeving aan de gemeenteraad

Documentnummer: 201706156 Zaaknummer: Z/25/140471

Portefeuillehouder(s): L.S. Kaper

Voor vragen
Naam: Miel de Vries
Telefoon: 0624876304
E-mail: m.devries@1stroom.nl

Komt niet terug tot besluitvorming in de raad

Onderwerp: Faillissement Groupcard B.V.

Aanleiding voor deze kennisgeving

De afgelopen periode zijn er meerdere nieuwsberichten verschenen over het faillissement van Groupcard. Daarbij is ook vermeld dat dit gevolgen kan hebben voor gemeenten. De gemeente Westervoort werkte eveneens samen met Groupcard. In deze kennisgeving informeren wij u over de gevolgen van het faillissement van Groupcard voor de gemeente. Om de samenwerking met Groupcard duidelijk uit te leggen, wordt eerst een beeld geschetst van de context waarin deze samenwerking plaatsvond.

Nederland heeft zich gecommitteerd aan het Klimaatakkoord van Parijs en de nationale klimaatdoelstellingen, waaronder het streven naar een CO_2-reductie van 55% in 2030 en een volledig klimaat neutrale gebouwde omgeving in 2050. Om deze ambities te realiseren, is het noodzakelijk om de bestaande woningvoorraad versneld te verduurzamen, met name door middel van energiebesparing en isolatie. Het Nationaal Isolatieprogramma (NIP) is een van de centrale instrumenten waarmee het Rijk gemeenten ondersteunt in deze opgave.

Een belangrijk instrument binnen dit programma is de Specifieke Uitkering Lokale Aanpak Isolatie (SPUK-LAI). Deze uitkering stelt gemeenten in staat om binnen de door het Rijk gestelde kaders een eigen lokale isolatiesubsidie op te zetten. Omdat het gaat om een specifieke uitkering, zijn gemeenten verplicht om de ontvangen middelen jaarlijks te verantwoorden richting het Rijk. Daarbij moeten zij aantonen dat de middelen zijn besteed conform de voorwaarden die in de landelijke subsidieregeling zijn vastgelegd.

Voor de lokale regeling werkt Westervoort, net als vele andere gemeenten, samen met het Regionaal Energieloket (REL). Deze samenwerking loopt inmiddels al enkele jaren en verloopt naar tevredenheid. Het REL ondersteunt de gemeente bij de uitvoering van de isolatieregeling, onder andere door het verzorgen van communicatie richting inwoners, het aanbieden van technische informatie en het ondersteunen bij subsidieaanvragen.

Binnen de huidige subsidieregeling in de gemeente zijn drie uitvoeringsroutes te onderscheiden waaruit inwoners kunnen kiezen: een collectieve inkoopactie, een declaratieroute en een Doe-Het-Zelf (DHZ) route.

Een deel van de uitvoering van de DHZ-route was in handen van Groupcard B.V., zij zijn via het REL aangedragen als hoofdaannemer voor deze route. Groupcard was hierin verantwoordelijk voor de technische en administratieve afhandeling van de DHZ subsidie aanvragen. Zij leverden daarbij cadeaubonnen aan inwoners waarmee zij isolatie materiaal konden aanschaffen bij aangesloten bouwmarkten.

Commentaar [SG1]: Dit deden zij concreet door cadeaubonnen te verstrekken aan inwoners...

Om dit te doen heeft Groupcard destijds van de gemeente een voorschot gehad uit het SPUK-LAI budget. Om daarmee uiteindelijk subsidie aanvragen van inwoners die de DHZ route wensten te bewandelen te verzilveren. Het gaat om een bedrag van €58.400 waarvan nog € 54.480 beschikbaar was tijdens het faillissement. De overige €3920,00 was reeds uitgekeerd als subsidie richting inwoners.

Meerdere B.V.'s binnen de Groupcard-groep zijn recentelijk failliet verklaard. Volgens de curator zijn de op een derdengeldenrekening gestorte SPUK-subsidiegelden zonder succes ingezet om de vennootschappen te behouden. Deze middelen lijken daarmee grotendeels verloren. Deze informatie is via contact tussen onze advocaat en de curator tot ons gekomen. Op deze manier omgaan met gelden van een stichting op een derdenrekening wordt gezien als fraudeleus handelen.
De wijze waarop dit uiteindelijk verantwoord moet worden richting de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) is nog onduidelijk.

Ook is er gebleken dat Groupcard geen vergunning had van de Nederlandse Bank (DNB). Terwijl dit wel verplicht is wanneer er meer dan €5.000.000 bij een dergelijke stichting staat. Daarbij is bekend geworden dat, sinds 2017, de bestuurder van Groupcard het enige bestuurslid was van de stichting waar de gelden stonden. Dit is niet conform de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR) geldend voor een stichting in deze vorm. Deze zaken duiden op vermoedelijk onrechtmatig handelen van de bestuurder.

De gemeente volgt de situatie nauwgezet, onderhoudt contact met de curator en de RVO, en bereidt maatregelen voor om de impact op lopende en toekomstige trajecten te voorkomen.

Relevant beleidskader

- Klimaatbeleid
- Energiearmoedebeleid

Inhoud van mededeling

Naar aanleiding van het faillissement van Groupcard en het sterke vermoeden van frauduleus handelen door de bestuurder, heeft de gemeente de volgende maatregelen genomen om de schade te beperken en eventueel verantwoording richting het Rijk te kunnen afleggen.

Continuïteit DHZ-route
In overleg met het Regionaal Energieloket (REL) is de doe-het-zelf-route tijdelijk aangepast, zodat inwoners isolatiematerialen alsnog bij de bouwmarkt kunnen aanschaffen en deze achteraf kunnen declareren. Omdat inwoners op deze manier tot € 1.460 moeten voorschieten, werkt het REL aan herstel van de oorspronkelijke werkwijze, waarbij het REL de cadeaubonnen verstrekt in plaats van Groupcard. De verwachting is dat dit per september mogelijk is, hiermee zullen inwoners weer zo veel mogelijk ontzorgt worden bij hun isolatie aanpak.

Aangezien de gelden voor het oorspronkelijke DHZ budget voorlopig verdwenen zijn worden deze tijdelijk aangevuld vanuit de andere routes binnen de subsidieregeling; deze middelen zijn vooralsnog toereikend om alle routes open te houden. De komende tijd onderzoeken wij hoe we het DHZ budget kunnen aanvullen uit eigen middelen. Om zo bewoners te blijven faciliteren. Hier zal te zijner tijd, wanneer nodig, een raadsvoorstel over volgen dan wel terugkoppeling plaatsvinden via de P&C cyclus.

Subsidiegelden en verantwoording richting RVO
Het faillissement en vermoedelijke misbruik van SPUK-middelen roepen vragen op over de verantwoording richting de RVO. Overleg hierover vindt plaats met zowel de RVO als de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG).

Om de risico's te beperken zijn de volgende stappen ondernomen;

- Vordering bij curator: Er is een vordering van € 54.480 ingediend, waarmee de gemeente als schuldeiser staat geregistreerd.

- Juridische begeleiding: Advocatenkantoor De Kempenaer adviseert de gemeente en onderhoudt contact met de curator.

- Bestuurdersaansprakelijkheid: De noodzaak van bestuurdersaansprakelijkheid is samen met de advocaat onderzocht. Helaas is er zeer beperkte kans dat de subsidiegelden verhaalt kunnen worden op de bestuurder. Ook zou dit proces hoge kosten met zich meebrengen. Daarom is er van afgezien om als individuele gemeente de bestuurder van groupcard aansprakelijke te stellen. Wel wordt dit in samenwerking met andere gemeenten opgepakt, hieronder wordt dit verder toegelicht.

- Samenwerking met andere gemeenten: Afstemming binnen de VNG om ervaringen en kennis uit te wisselen, waarbij gezamenlijk wordt verkend hoe effectief richting het Rijk kan worden opgetreden als het gaat om de verantwoording van de gelden. Daarnaast wordt er samen met andere gedupeerde gemeenten een brief opgesteld richting de bestuurder van Groupcard. Met het doel om de bestuurder aansprakelijk te stellen voor het onzorgvuldig omgaan met maatschappelijk geld.

- Aangifte wegens vermoedelijke fraude: We bereiden een strafrechtelijke aangifte tegen de bestuurder van Groupcard voor, dit vanwege het sterke vermoeden van frauduleus handelen.

Westervoort, 9 september 2025.

Burgemeester en wethouders van gemeente Westervoort
M. (Maureen) Sluiter (MA) drs. A.J. (Arend) van Hout